

G A Z E T T A

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(K8 ПРЕНАЛТА ВОІЕ).

AL VI-LEA

N° 98.

Brashov, 9. Dekembrie.

1843.

Трансильванія.

Клжж. Протокоалле дїетей трекъте дїн 184 $\frac{1}{2}$ єшїрз абїа акъм де сѣпт тїнарїѣ. Амбеле протокоале кѣпрїнд вreo тpeї сѣте кодале шї се взна кѣ 11 фїорїрї арѣнт (а-фарз де порт).

Сїкїїѣ, 12. Декемвріе. Іерї се інсталарз дрегзторїї маїстратѣалї аї ачестей четяцї, карїї се аласерз ан 19. Октомвріе шї ан 16. Ноємвріе аѣ фост шї антзрїцї де кзтре А. Са Маїстрате. Контеле нацїї сзсїшї цїнѣ кѣ прїлежѣла ачеста ѣн кѣвзнт кзтре нѣмзрошїї аскзлатзторї, антре карїї ерѣ шї дїпѣтацїї адѣнзрїї нацїонале ан каре арзтѣ кзтѣ де маре грїжа пзрїнцїасккз, че поартз єтрзлѣчїтѣла монарх асѣпра ачестей комзнітзцї. Дѣпз ачеста чїї дої дрегзторї фрѣнташї, кїѣргермаїстрѣла шї жѣделе цїнѣтала дїпѣсерз обїчнїтѣла жѣрзмзнт, їар чїїлаацї дої фїїнд кз шї кѣ прїлежѣла рєстаѣрзрїї нѣ се скїмбарз, н'авѣрз трєвїнцз де а маї пѣне нѣѣ жѣрзмзнт. Ан ѣрма ачестора контеле нацїї сзсїшї ле арзтѣ ла фїїше карїле аокѣла кѣвїнїт, азна чїлѣї дїн тзїѣ кїїле четяцї шї але архївїї ан мзнз, їар дѣпз ачеста се дензртз дїн салонѣла адѣнзрїї. Кѣ прїлежѣла ачеста се азѣѣ ѣн прзнз маре ла каре се афла 250 де оаспєцї дїн тоате дрегзторїїле; дѣпз обїчїї се рїдїкарз шї акъм маї мѣлате тоастѣрї пєнтрѣ андїлѣнга сз-нзтате шї фєрїчїре а аналтїї касе домнїтоаре, прєкъм шї а челорлалцї амплѣацї дїн тоате статѣрїле.

Кзтрз чїтїторї. Нїчї одатз нѣ не вїн аша дєсе арзтѣрї де прїмїре нєрегѣлатз а газетелор ка кзтрз апѣсѣла анѣлѣї. Ансз пре кзт шїм шї ведем, ачеста се антзмулз дєл рзнѣлѣ шї алтор жѣрналє. Ної не а-флзж сїлїцї а дєклара чєл че фзкѣ ан зї-лєлє трєкѣте шї єаїцїа газетелор нємцєшї дє аїчї кзтрз поща дїн Бїстрїцз, адєкз: фїїлє ромзнєшї кѣм шї чєлє нємцєшї се анѣвзлѣїє шї се нѣмзрз саѣ де фазз кѣ єаїторѣла саѣ кїар прїн мзна са ансѣш одатз ка шї алтз

датз дѣпз каталог, апої се лєагз ан пакєте дєсїкїте пєнтрѣ фїєшкарє пощз, їар пощєлє їаѣ дєла ної процєнт шї єсємпларє гратїє. Дакз тотѣш пє лѣнгз чєл маї кѣ-ратз воїє ѣнєорї се фачє вreo шкїопзтарє, чє се поате антзмпла ѣшор кѣ класїфікарє атзтор сѣте де єсємпларє, — Днїї четїторї сѣнт рѣгацї а нє арзта Н-рїї анѣме, карїї ле лїпсєн, ка сз'ї анплїнїм. Пєнтрѣ чїї а-кѣнацїї ла пощє сѣнт датѣаре ансѣш пощєлє а фачє ачєаста гратїє, їар чїї прїнѣме-рацїї ла АД-нїї коррєспѣндєнцїї се пот адрєса саѣ дєадрєнтѣла кзтрз ної, саѣ кзтрз прїє-тїнїї ѣндє прїнѣмїрарз, ка лїгѣна єсємпларєлє се нѣ лє аїсз є кѣ дїфєктѣрї. (Рєд.)

Унгарїа.

Пожон. Дїєтала. Зїлєлє дїн 1. шї 2. Декемвріє к. н. вѣр рзмзнєлє фѣартє антєсннатє ан аналєлє Унгарїї, — ачєлєаш прє-аратз рєзѣлататє грєлє шї пѣнз акъм. — Ан 4. дїк. каса дєпѣтацїлор авѣ їарзш нѣмаї шєдєрє чїркѣларз, дар карєа се фзкѣ їнтерє-сантз прїн ачїа ампрєїїѣрє, кѣ єсєлєнцїа са Д. пєрѣонал шї прєзїдєнт ордїнарїѣ кон-телє Сєрєнчї (карє ансз ла сфзтѣрїлє чїр-кѣларє нѣ поате фї прєзїдєнт) чєрѣ дєла Статє, ка сз сѣфєрє а се прїфачє адѣнзрїа ант'ѣ конѣрсацїє прїѣатз пє пѣцїнє чєасѣрї, ан карє вє. Са ар абєа але аннзртзшї чїѣлє осє-вїт. Ачєастз чєрєрє а пєрѣоналѣлї азѣѣ прї-лєж ла дїєпѣтє дє кзтєѣлє чєасѣрї. Се сѣ-лєлє мѣлцї шї ан кѣвїнтє лѣнцї шї їѣцї се сїлїрз а арзта, кз нѣ с'ар кѣвєнї а і се да прєзїдєнтѣлѣї о асємєнєа конѣрсацїє, кз дє-пѣтацїї аѣ вєнїт ла дїєтз спрє а се сфз-тзї ан пѣѣлїк, їар нѣ ан сєкрєт, кз асємє-нєа конѣрсацїє ар пѣтєа фї прїмєжїаїодїз ан мѣлатє прїѣїнцє. Дїн контрз аацїї нѣ вїдєа нїчї ѣн рзѣ ан пофтїта чєрєрє а прєзїдєнтѣ-лѣї шї афларз пїлдє маї дє апропє дїн анїї 1832—33. Ан сфзршїт маїорїтатєа хѣтз-рѣ а се пѣнє кѣѣса ачєаста ла о партє шї

а нѣ да нічї ѡн феаіѣ дї хотѣрѣ. Анѣ-кѣтѣрѣ мѣлѣт ансемнѣтѣре! —

Ан 5. Декемврие пе ла 10 челевѣрї дїмї неаца се дескїе шедеге пѣвекїѣ формалѣ. Дѣнѣ чїтїреа хотѣрѣї чїркѣларе дїн 1. Дїк., вѣ. са Д. Персонал ка презїдент дѣѣ прїлеж а ворѣї акѣм саѣ нічї одатѣ, каре о шї фѣкѣ мїнѣнат. вѣ. са рекѣлеаге маї наїнте де тоате історїа скѣртѣ а хотѣрѣї дїн 20. Іѣнїе, арѣтѣнд кѣ ла 24. Маїѣ фѣ чеа дїн тѣїа датѣ; кѣнд ѣнїї черѣрѣ ка депѣтациї Кроації сѣ фїе пе вїторїѣ сїліції а ворѣї ан дїетѣ нѣмаї ѣнѣрѣше, вѣ. са ашї дѣдѣ атѣнчї андїтѣ пѣрѣреа асѣпра ачїстїї претїнсії, кареа шї фѣ прїмітѣ де кѣтрѣ маїорїтѣте, хотѣрѣндѣсе, кѣ депѣтациї Кроації пот фї сїліції а ворѣї ѣнѣрѣше нѣмаї прїн леѣе трїкѣтѣ прїн амѣндѣѣ каселе шї ан тѣрїтѣ де монарѣѣ, іар нѣ прїн о сїмнѣлѣ хотѣрѣ а ѣнїї касе. Антрѣаѣа ла 20. Іѣнїе пѣрѣрїле се десѣкѣрѣ ан дѣѣ пѣрѣї: ѣнїї адїкѣ претїндеа, а нѣ се лѣа нічї ан трѣо сеамѣ кѣвїнтїле латїне але кроацілѣр шї а нѣ се трече ла протокоале; ан контра ачїстїї пѣрѣрї се рїдїкѣ алѣ, кареа череа маї мѣлѣт: де а нѣ фї сѣферїції кроації ка сѣ кѣвїнте лѣтїнеѣше. Пѣрѣреа ачїстїа дїн ѣрѣмѣ песте тоатѣ дорїнца презїдентѣлѣї се фѣкѣ хотѣрѣ, пе кареа вѣ. са фѣ сїліт а о шї декларѣ, ла 28. Іѣнїе кроації прѣтестарѣ, дар прѣтестациа лор нѣ сѣѣ прїміт атѣт пентрѣ кѣ ера латїнѣ, кѣт шї дїн прїчїнѣ кѣ депѣтациї партїкѣларї нѣр аѣеа дрептѣла а прѣтестѣ ан контра ѣнїї хотѣрѣї а маїорїтѣції. Ачїстїа вѣ. са ле рекапїтѣлѣ, пентрѣ ка сѣ рѣшїнеѣе пе ачїїа, карїї лѣѣ мѣстрѣт, кѣ ар фї ворѣїт кѣ доѣ лїмѣї, адекѣ ѣн феаїѣ ла Іѣнїе шї алѣфїаїѣ ла Декемврие, кѣчї вѣ. сале нїмїк лї еге маї несѣфїрїт ка дѣсплїчїтѣтеа. Де ачї анколо вѣѣѣрам, кѣ Д. презїдент шї ла 1. Дек. анѣкѣ тоате мїжадѣчеле кѣте ії ста прїн пѣтїнѣѣ сѣпре а амѣкѣ лѣкѣрѣл кѣчї дѣпѣче де о партѣ декларѣ хотѣрѣїа де нелегалѣ, апої тоѣѣш пе де алѣ се сїлі ан тот кїпѣла а андѣ-плака пе депѣтациї Кроації ка сѣ кѣвїнте ѣнѣрѣше, ачїшїа ансѣ нічї де кѣм нѣ воїрѣ а се андѣплака, іар сїлѣ нічї моралѣ, нічї фїзїкѣ нѣ лї сѣѣ пѣтѣт фаче; прїн ѣр маре вѣ. сале кѣѣтѣла лї сѣѣне, кѣ нѣѣ грешїт антрѣ нїмїк ш. а. ш. а. — Дѣнѣ ачїстїа се скѣларѣ маї мѣлѣї депѣтациї ѣнїї дѣнѣ алїї шї анѣрарѣ тоатѣ фѣпта кѣм шї прѣтестациа депѣтацилѣр вѣтѣтѣ асѣпра презїдентѣлѣї касеї. Кѣвїнтеле лор ера апрїѣе фѣарте шї се атїнсе пентрѣ чеї карїї тот кѣрѣла дїетїї лѣр фолосї ан партѣшї, се ворѣї дїспре пѣтїнѣа де а се сѣпарѣе дїета дїн прїчїна челѣр, акѣм антѣмплаѣте; ѣнѣла се пѣлѣнѣе асѣпра остѣшїмѣї че гѣѣрнѣла дѣ кон-

ченѣрат ла Пѣжон шї асѣпра прѣкламѣцїї че се дѣдѣ асѣпра тѣрѣрѣторїлѣр де лїнїше (ка шї кѣм гѣѣрнѣла нѣр аѣеа чѣл маї маре дрїпт де а пѣзїї лїнїшеа шї а нѣ сѣфѣрїї ка патрїоції сѣшїї дїа ан капете ѣнїї алѣторѣ), се фѣлѣрарѣ сатїре аѣре асѣпра депѣ-тацилѣр Кроації, кѣчї анѣрѣ лѣтїнїа, ка шї кѣм кроації ар фї латїнї, се поменї порѣнка лѣї Іосїф ІІ. де а немції пе ѣнѣрї, се рїдїкѣ глас асѣпра гѣѣрнѣлѣї, кѣ анкѣ тот нѣ пѣр-тїнеѣе дїстѣла лїмѣа маїларѣ (! кѣнд маї мѣлѣт ка токма акѣм!), ансѣѣршїт сѣѣ прѣ-їентѣт, ка дїета сѣшїї пѣїе тоате пѣтѣрїле де а кѣѣїга прїзїдент але де сїне, іар нѣ дат де сѣтѣпѣнїре. Маї ла ѣрѣмѣ се рїдїкѣ шї ѣн депѣтѣт ал Кроації шї ворѣї лѣтї-неѣе фѣарте мѣлѣт, дар нѣл аскѣлата нїмїнї, чї депѣтациї прѣфѣкѣрѣ касѣ ан салѣ де дї-екѣрѣѣрї сѣгомѣоаге. Ал доїлїа депѣтѣт кроат анкѣ кѣѣнѣтѣ скѣрт лѣтїнеѣе фѣрѣ а фї фост аскѣлатѣт. Каса рѣмаге пе лѣнѣѣ челе хотѣрѣте маї наїнте.

Цѣра ромѣнїскѣ.

ѣѣкѣрѣшїї, 29. Ноѣмврие. Д. мїнїстрѣ Б. Цїрѣїѣ сѣѣ анѣоре дїн кѣлѣторїа са дѣла Іашї, ѣнде фѣ прїміт фѣарте фрѣѣѣшїї кѣдеѣ кѣ ансѣрѣїнареа че аѣеа, о ам-пїнїї лѣрѣш кѣ норѣчїре. Мѣрїреа са Дом-нѣла цѣрїї се аѣѣанѣтѣ пе мѣне дѣла Країѣѣа андѣрѣѣт. —

— Дѣнѣ че карѣса мѣнѣѣтїрїлѣр анкїнѣте дѣ ѣѣѣне ла ансемнѣтѣте фѣарте маре шї де нѣ не аншѣлѣѣм тотдѣодѣтѣ фѣарте крї-тїкѣ, нѣ е де прїѣос а ансемнѣ, кѣ ан Цѣ-ра ромѣнїскѣ се афлѣ 66 мѣнѣѣтїрї анкї-нѣте, ад кѣ де ачїлеа ан каре кѣлѣгѣрїї сѣнѣт грѣчї вїнїції, трїмїшїї дѣла кѣтаре шї кѣтаре лѣкѣрї сѣїнѣге, ѣѣм Ст. Аѣора, Патрїарѣѣтѣрї ш. а. дѣла а кѣрѣр іѣрїсїдїнїїе атѣрнѣ шї ла каре ар фї дѣторїї а трїмїте шї вїнїтѣрїле мошїїлѣр чѣлѣр богѣте пѣнѣ ан кѣт сѣфѣре ачїстїа кѣрпїнеѣла вїкѣлѣр хрїѣѣѣе, адекѣ а дѣнѣцілѣр. Са нѣ конѣѣндѣѣм нічї одѣтѣ мѣнѣѣтїрїле кѣрат ромѣнїшїї кѣ чїле анкїнѣ-те, кѣчї ромѣнїшїї, адекѣ але патрїїї нѣмѣѣрѣм дѣѣсїѣт 124 марї кѣ мїчї, де кѣрѣѣѣшїї де фемїї.*) Ан тоате ачїстїа мѣнѣѣтїрї дѣнѣ о конскрїпціїе фѣкѣѣтѣ ла а. 1839 се афла песте чїнчї мїї кѣлѣгѣрїї шї кѣлѣгѣ-рїѣе. — Ар фї преа де дорїт, ка сѣ афлѣм шї дїн Молдѣѣа акѣратѣла нѣмѣѣр ал мѣнѣ-ѣтїрїлѣр анкїнѣте шї неанкїнѣте шї тоатѣ по-

*) Вѣзї анѣарѣла прїнїпїатѣлѣї Цѣрїї ромѣ-нїшїї дѣла 1842, тїѣѣрїт ла Д. Балѣѣѣм.

Тикълосија ши Фъръделециле Ан четъциле челе мари.

(Зрмаре.)

Анкз Ананте де пшцине септзмзні Ан 14. Окт. афларз дрегзторіи полициі Ан Хи депарк ши Ан грздина дела Кенсингтон маї млате фетице тинере зккзнд ноаптеа волнаве сшпт помі. Неферичтеле фхсерз кхоринсе де о коллз грозавз. Дхнз існїтірі се решиз, кз де кзтева лхні ка ла врио 50 персоане дін амбе секеле н'афларз алт квартал де ноапте де кзт сшпт поміи ачїа. Челе маї млате ера фетице дела 14—17 анї, каре венісерз кх солдаціи ла Лондон ши аколо фхсерз лзсате де капза лор. Се ворвїше Ан Лондон пентрз рздікарїа аша нхмітелор асіахрі, де каре се афлз де млат Ан Бдїн-кхрг ши Ан Гласгов. Ан каре неферичциі сз поатз афла кхакхш де ноапте.

Ан Лондон асхпра чршірі есте орган-дхїтз педанса де арегт патрз де септзмзні; ачїа есте хн лхкрз неспхе де аспрл! Фетицеле лїсїте сїнгхр дін прїчина ачїаста дхнз че нх афлз лхкрз, се слобода де овще ла о вїїацз десфрзнатз. Нхмзрзла мхїрїлор пхвалїче десфрзнате Ан Лондон са'з сокотїт а фї оптзчї де мїї. Ши Антр'адевзр, кх сзнт 3355 де касе, Ан каре лхкхек нхмаї персоане де ачїа — ка ла 16,700. — каре дін кхрвїе ш'а'з фхкхт месерїе.*) Дар кх млат маї нхмзроасе сзнт ачїа, каре зм-блзнд пе хліце Ан схе ши Ан жос пентрз марїа лор обрзснїче ши оарвз Андрзснеллз сзнт пхвалїхлхї о кхмплїтз плагз. Се афлз Антре ачїаста млате, каре авїа вор фї Ам-палїнт аа 12. ан ши слажїек хоцілор атзт де ажтзтоаре кзт ши де „фїмеї.“ Пе лзнгз ачїастз „месерїе“ маї жоакз ши кзрци ши белз вїнарз пентрз тречїре де тїмп; Ан кхр-чїхме елз фав севрзтхл чїа маї маре.

Ан цїнхтхл Саїнеї ла Франца чїї опт спрезїче схте пхнз Ан дор мїї робї скхпаці дела галере фак сімехреле ачїелї мхацимї де крїміналі, карїї амерїнцз нехнчетат аверга ши персоана алтора; де овще се афлз чїнчї мїї іншї Ан прїнсорїае Парїсхлхї: полициа Анкїде пе Ан песте тот 18,000 іншї; ши де кїтре трїезнале се осхндекк 6500 пхнз Ан 7000 са'з ла моарте, са'з ла лхкраре сілітз, са'з ла Анкїсоаре маї лхнхз, дхчї лхзнд Ампо-

порареа цїнхтхлхї Саїнеї де 130,0000 сх-флїте дін 72 персоане хна се Анкїде Ан прїн-соаре ши дін 185 хна се осхндїше.

Дін контрз Ан Лондон се Анкїд акхм пе Ан апроапне ла 80,000 де оаменї аша дар дін 25 хнхл. Чї е арегт Антре ачїа се афлз ши де ачїа, де каре полициї францезе нїчї кз'ї пазз, с. п. 13,301 еці афлаци пе хліці Ан стареа нешїнцїї де сіне; скоцінд афларз пе ачїа ши пе ацї маї хшор вїно-ваци, ремзх пентрз крїме маї греле 45,000 са'з хнхл ла патрхзчї. 15,535 фхрз осхн-дїці са'з ла моарте са'з ла еспхртаре; прїн Зрмаре дін 120 лхкхїторї вїне хнхл осхндїт.

Дін нхмерїї че нїї Анпртзшеше Лео Флх-хер Ан брошхра чїа маї ноз а „Ревїсхлхї“ дін каре лххм датхрїае ачїаста, се веде, кз по-ползла Лондонхлхї е кх млат маї апхс ши маї деморалїзат де кзт а Парїсхлхї. Омо-рхрї, хчїдхрї де моарте, рхпїрї кх пхтереа, нхвзлїрї ноптатїче, вїкелшхгхрї нефїрїшї, Ан-протївїрї, неххмпзт Ан Антрїехїнцарїа ех-тхрїлор спїртоасе тоате ачїаста Ан пропор-ціе вїн маї дїс Ананте ла рхзл Темсе (Ан Внглїтера) дїкзт ла Саїне (Ан Франца). Сїн-гхр Антр'хн Ан 961 пхрї пентрз фхлчїхрїа монедї (банїлор) Ан Лондон!

Сз архнххм акхм о прївїре асхпра нхр-цілор лхкхтхїтоаре де о аша трхнз нхлх-роасз де фхкхторї де реле ши де хоці. Хн рапорт офїціал адхче Ананте 6407 фхкх-торї де реле дін месерїе; Ансз нхмерїї ачї-ціа сзнт преа жос лхаци. Анкз ла а. 1829 ера трхнхл ачїаста Анкх маї прїмежаїос де кзт акхма, кхнд тотхш полициа чїа ноз маї страшнїк прївїгеазз де кзт атхнчї. Пе атхнчї пхтеа хоці ачїа пхртхндх'ї дела хн скххн жхдїкхторїек ла атхл а се Анпротївї фхрз педанса. Кхнд вола'з сз'шї факз о петр-чїре де време Ансз кх фоаос ехн дін пар-тешї, атхнчї Аншїнца о аша нхмітз влхх-тоаре де „тахр.“ Пе хн бїет де тахр а-тхтз зл ехтеа шї'а Антрхгта, пхнз кхнд ел, спхмзнд де тхрваре, фхїа сзлехтїчїше пе хліці пїнтре оаменї. О мхлциме марї де оаменї се лхл дхнз ел, ши о бандз де копїї, каре ера Анвзцатз де кзтре хнхл дін хоці, ка сз деа хн цїпет ши сз факз о тхрехраре Антре оаменї, рхдіка о стрїгаре Анфрїкошатз. Дхнз че вхлмзшала ажхнцїа хн град маї Аналт, нхвзлїа'з бандїції Ан глоате асхпра оаменїлор вїне Анерзкаци шїї деспоїа'з зїаа маре.

(Ва Зрма.)

*) Ваї ачїаста се Антхмплз ши маї пе а-проапне. Н'ар стрїка а нхмзра ши Ан алте чїтзці песте тот пе тоате мхїерїае пх-влїче десфрзнате фхрз осекїре ши а ле Ам-фера оарешкхм моралїчїше ши полициенешї, ка дсар ши кх ачїастз мхехрз сар маї пхне рххлхї хотарз.

Франції Богдан аз чїнсте а архта, кз ле сосї марфз ноз де тотфелїхл мхтзхзрїї ши поставхрї фхрмоасе ш. а. пентрз ехрваці ши фїмеї ши се роарз де вїневоїтоаре черчетаре.